

ประวัติก่อนป่วย 1 สัปดาห์ ผู้ป่วยได้ไปเดินลุยน้ำในทุ่งนาเพื่อรดน้ำที่คันนา วันละประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง โดยที่ไม่สวมรองเท้าบู๊ท มีแผลที่สันเท้าข้างขวายาวประมาณ 2 เซนติเมตร ที่เกิดจากเปลือกหอยบาด และบริเวณที่นาพบร่องรอยของหนู ทิมสอพวนและควบคุมโรคของจังหวัดได้ค้นหาผู้ป่วยรายอื่นและเฝ้าระวังในพื้นที่ ขณะนี้ยังไม่มีรายงานผู้ป่วย ให้สุศึกษาประสาสัมพันธให้สวมรองเท้าบู๊ททุกครั้งเมื่อออกทำกิจกรรมในทุ่งนา กำจัดหนูและขยะที่จะเป็นอาหารหนู

จากการเฝ้าระวังตั้งแต่ต้นปีถึงปัจจุบัน มีรายงานโรคเลปโตสไปโรซิสทั้งสิ้น 2,890 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2,214 ราย รองลงมาเป็นภาคเหนือ 377 ราย ภาคกลาง 174 ราย และภาคใต้ 125 ราย

เรียบเรียงโดย นางสาวสุทธนันท์ สุทธชนะ และอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

รายงานการบาดเจ็บ ระดับชาติ จากอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2543 - 2547

ความเป็นมา

การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง เป็นสาเหตุการบาดเจ็บและตายที่สำคัญของคนไทย โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ ที่ประชาชนมีการเดินทางกันมาก จะเกิดปัญหาเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับปัญหานี้มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีมาตรการควบคุมและป้องกันอย่างเต็มที่ เพื่อลดปัญหาการบาดเจ็บ ทั้งในช่วงเทศกาลและช่วงปกติ รายงานนี้เป็นการเปรียบเทียบการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2543 - 2547 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาต่อไป

วิธีการศึกษา

รายงานนี้ผู้ศึกษาใช้ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บ(Injury Surveillance) ซึ่งมีโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และภาคต่าง ๆ เป็นเครือข่าย โดยการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล (Dead before arrival) ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน (Dead, ER) และผู้บาดเจ็บที่รับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษา (Admitted/observed) ณ ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน จาก 18 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังระดับชาติ ที่มีข้อมูลเปรียบเทียบกันได้ เฉพาะช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2543 - 2547

ผลการศึกษา

จากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังฯ 18 แห่ง ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ปี พ.ศ. 2543 - 2547 ซึ่งมีช่วงวันหยุดตั้งแต่ 5 และ 7 วัน ในแต่ละปี โดยเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2544 มีวันหยุด 5 วัน, พ.ศ. 2545 - 2546 มีวันหยุด 7 วัน และ พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมามีวันหยุด 5 วัน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ จำแนกตามวันที่ เดือน ปี พ.ศ. และวันในสัปดาห์เทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ปี พ.ศ.	ช่วงวันที่หยุด	วันในสัปดาห์	รวม
2543	30 ธันวาคม 2542 - 3 มกราคม 2543	วันพฤหัสบดี - วันจันทร์	5 วัน
2544	29 ธันวาคม 2543 - 2 มกราคม 2544	วันศุกร์ - วันอังคาร	5 วัน
2545	27 ธันวาคม 2544 - 2 มกราคม 2545	วันพฤหัสบดี - วันพุธ	7 วัน
2546	27 ธันวาคม 2545 - 2 มกราคม 2546	วันศุกร์ - วันพฤหัสบดี	7 วัน
2547	31 ธันวาคม 2546 - 4 มกราคม 2547	วันพุธ - วันอาทิตย์	5 วัน

แหล่งข้อมูล: สำนักนายกรัฐมนตรี

การบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิต จากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547 พบว่า มีผู้บาดเจ็บเฉลี่ยต่อวัน ตั้งแต่ 237 - 277 คนในแต่ละปี สูงกว่าช่วงปกติประมาณ 2 - 3 เท่า สัดส่วนสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2544 ประมาณร้อยละ 8 และลดลงประมาณ ร้อยละ 13 อย่างต่อเนื่อง และในปี พ.ศ. 2547 จำนวนบาดเจ็บเฉลี่ยต่อวันเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. 2546 ประมาณ ร้อยละ 15.9 ในจำนวนนี้เสียชีวิตเฉลี่ยต่อวันใกล้เคียงกันในทุกปี เฉลี่ยประมาณ 20 คนต่อวัน เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2546 และในปี 2547 จำนวนการเสียชีวิตเฉลี่ยต่อวันลดลงจากปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 14.3 เพศชายมีการบาดเจ็บมากกว่าหญิงประมาณ 3 เท่ากว่า อัตราส่วน ชาย : หญิง เท่ากับ 3.3 - 4.1 : 1 และเพศชายเสียชีวิตมากกว่าเพศหญิง ประมาณ 3 - 6 เท่า ในแต่ละปี อัตราป่วยตาย สูงสุดในปี พ.ศ. 2546 เท่ากับร้อยละ 10.1 รองลงมา ปี พ.ศ. 2544 ร้อยละ 8.3 และต่ำสุดในปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 7.4 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งหมด และเฉลี่ยต่อวัน จากอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ปี พ.ศ.	บาดเจ็บ		เสียชีวิต		รวม		เฉลี่ยต่อวัน		Case Fatality Rate (%)
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	เจ็บ	ตาย	เจ็บ	ตาย	
2543	962	279	79	22	1241	101	248	20	8.1
2544	1033	309	95	17	1342	112	268	22	8.3
2545	1333	324	103	21	1657	124	237	18	7.5
2546	1319	352	136	32	1671	168	239	24	10.1
2547	1094	291	80	23	1385	103	277	21	7.4

การบาดเจ็บ พบได้ทุกลักษณะ อายุเฉลี่ย 25 ปี กลุ่มอายุ 15 – 29 ปี พบสูงสุดร้อยละ 55 – 53 ของทุกลักษณะในแต่ละปี การบาดเจ็บในกลุ่มอายุนี้นี้ลดลงเล็กน้อยในปี พ.ศ. 2547 สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี สัดส่วนเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2547 พบร้อยละ 9.3 – 12.5 ของทุกลักษณะในแต่ละปี อาชีพ ผู้ใช้แรงงานและนักเรียน/นักศึกษา มีแนวโน้มบาดเจ็บสูงขึ้น ร้อยละ 28.0 – 44.5 และ 18.6 – 21.5 อาชีพทำสวน ทำนา ทำไร่ มีแนวโน้มบาดเจ็บลดลง ร้อยละ 18.5 – 10.8 ในแต่ละปี ช่วงเวลาที่เกิดการบาดเจ็บไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่เกิดการบาดเจ็บ เวลา 18.00 – 21.00 น. ในแต่ละปี (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 สัดส่วนลักษณะทางระบาดวิทยาของการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

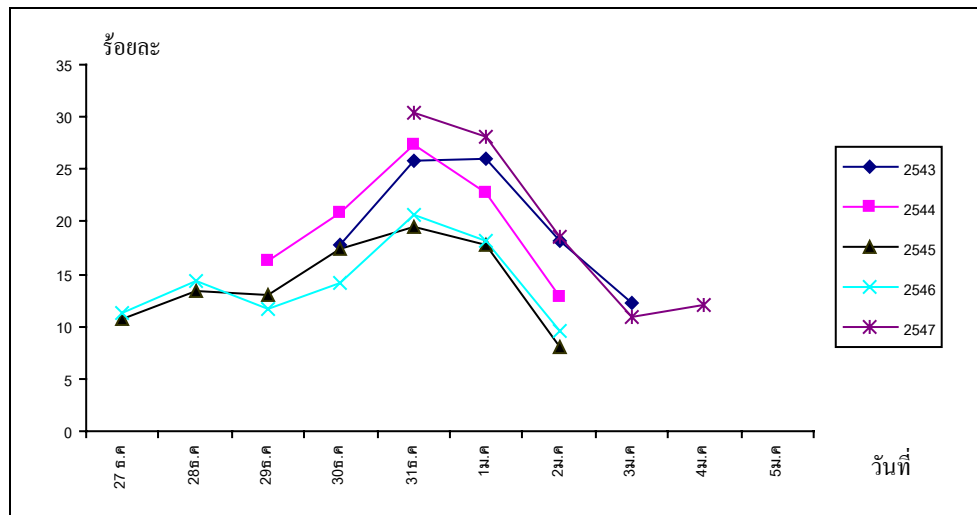
การบาดเจ็บ	2543	2544	2545	2546	2547
อายุต่ำกว่า 15 ปี	9.3 %	10.2 %	8.6 %	10.2 %	12.5 %
กลุ่มอายุ 15 - 29 ปี	55.0 %	54.0 %	55.0 %	54.1 %	53.0 %
อาชีพผู้ใช้แรงงาน	28.0 %	28.9 %	38.2 %	39.7 %	44.5 %
อาชีพนักเรียน/นักศึกษา	18.6 %	20.0 %	18.1 %	21.5 %	21.4 %
ทำสวน ทำนา ทำไร่	18.5 %	18.3 %	15.0 %	12.2 %	10.8 %
ช่วงเวลาที่เกิดการบาดเจ็บ	18-21 น.	18-21 น.	18-21 น.	18-21 น.	18-21 น.

วันที่มีการบาดเจ็บสูงสุดในทุกเทศกาลปีใหม่ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวันที่ 31 ธันวาคม และ 1 มกราคม ของทุกปี ซึ่งเป็นวันส่งท้ายปีเก่า คือนับปีใหม่ ซึ่งจะต้องมีการเฉลิมฉลองกัน สัดส่วนการบาดเจ็บรายวัน พบว่า ในปี พ.ศ. 2543 วันที่มีการบาดเจ็บสูงสุด คือ 1 มกราคม พ.ศ. 2543 ร้อยละ 26.1 ของวันหยุดปีใหม่ทั้งหมด รองลงมาเป็นวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ร้อยละ 25.9, ปี พ.ศ. 2544 สูงสุด วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 ร้อยละ 27.3 รองลงมาวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 ร้อยละ 22.7, ปี พ.ศ. 2545 สูงสุด วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2544 รองลงมาวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545, ปี พ.ศ. 2546 สูงสุด วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 รองลงมาวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2546, ปี พ.ศ. 2547 สูงสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 รองลงมาวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 (ตารางที่ 4 และ รูปที่ 1)

ตารางที่ 4 สัดส่วนการบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง จำแนกตามวัน ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ปี พ.ศ.	วันที่มีการบาดเจ็บสูงสุด	ร้อยละ
2543	วันเสาร์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2543	26.1
	วันศุกร์ที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2542	25.9
2544	วันอาทิตย์ที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543	27.3
	วันจันทร์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544	22.7
2545	วันจันทร์ที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2544	19.6
	วันอังคารที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545	17.7
2546	วันอังคารที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545	20.6
	วันพุธที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2546	18.2
2547	วันเสาร์ที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546	30.0
	วันอาทิตย์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547	28.1

รูปที่ 1 สัดส่วนการบาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง จำแนกวันที่ในช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ผู้บาดเจ็บรุนแรงเป็นผู้ขับขี่สูงสุด ร้อยละ 65 – 68 รองลงมาเป็นผู้โดยสาร ร้อยละ 24 - 25 และคนเดินเท้า ร้อยละ 4 – 5 ของผู้บาดเจ็บทุกประเภท ในแต่ละปีการบาดเจ็บ จำแนกตามการใช้พาหนะทุกประเภท พบว่า มากกว่าร้อยละ 80 เป็นรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 82.4 – 85.6 และมีแนวโน้มสูงขึ้น รองลงมาเป็นรถปิกอัพ/รถตู้ ร้อยละ 6.5 – 7.1 ในผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะทั้งหมดพบร้อยละ 90 เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 91.2 – 91.0 ในแต่ละปีการบาดเจ็บในแต่ละประเภทพาหนะเป็นรถจักรยานยนต์ และกลไกเกิดจากการชนมากกว่าร้อยละ 80 และมีแนวโน้มที่จะเกิดจากกลไกนี้เพิ่มขึ้น (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง จำแนกตามประเภทพาหนะ และประเภทผู้บาดเจ็บ, ช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 – 2547

ข้อมูลผู้บาดเจ็บรุนแรง	2543	2544	2545	2546	2547
1.ประเภทของพาหนะของผู้บาดเจ็บ(ขับขี่และโดยสาร) (%)					
- รถจักรยานยนต์	82.4	83.2	84.0	84.2	85.6
- อื่น ๆ	17.6	16.8	16.0	15.8	14.7
2. ประเภทของพาหนะของผู้ขับขี่ (%)					
- รถจักรยานยนต์	91.2	91.3	91.0	91.5	91.0
- รถปิกอัพ/รถตู้	2.6	2.8	2.6	2.8	3.0
- รถบรรทุกหนักตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไป	0.8	0.1	0.3	0.4	0.1
- อื่น ๆ	5.4	5.8	6.1	5.3	5.9

การบาดเจ็บรุนแรงที่สมอง

ในแต่ละช่วงเทศกาลปีใหม่ การบาดเจ็บรุนแรงที่สมองในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และมีความรุนแรงที่สมองระดับ Severe Brain Injury โดยค่า Coma score ≤ 8 เพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2544 ร้อยละ 31.9 ของผู้บาดเจ็บรุนแรงที่สมองในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ แนวโน้มค่อยๆ ลดลงหลังจากปี พ.ศ. 2544 และลดลงอย่างชัดเจนในปี พ.ศ. 2547 โดยมีการบาดเจ็บ ร้อยละ 28.7 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้บาดเจ็บรุนแรงที่สมองในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์, ช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 – 2547

ปี พ.ศ.	ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และบาดเจ็บที่ศีรษะ	Coma score ≤ 8 *
2543	334 คน	88 คน (26.3%)
2544	417 คน	133 คน (31.9%)
2545	500 คน	159 คน (31.8%)
2546	544 คน	164 คน (30.1%)
2547	445 คน	128 คน (28.7%)

หมายเหตุ: * การบาดเจ็บที่สมอง อยู่ในระดับมากและคุกคามต่อชีวิต

พฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญ

1) การดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับขี่พาหนะของผู้บาดเจ็บ

การดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บาดเจ็บก่อนขับขี่พาหนะทุกประเภท สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ร้อยละ 57.3 – 65.2 โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2547 สัดส่วนการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บาดเจ็บก่อนขับขี่พาหนะทุกประเภทสูงกว่า ปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 5.9

พบผู้ป่วยที่รถจักรยานยนต์ที่ดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับขี่และบาดเจ็บสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ตั้งแต่ร้อยละ 59.2 – 66.0 โดยในปี พ.ศ. 2547 สัดส่วนการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่บาดเจ็บ สูงกว่าปี พ.ศ. 2546 ประมาณ ร้อยละ 4.1 (ตารางที่ 7)

2) การไม่สวมหมวกนิรภัยในผู้บาดเจ็บที่ใช้รถจักรยานยนต์

พฤติกรรมผู้ที่ใช้รถจักรยานยนต์ที่บาดเจ็บ จากการไม่สวมหมวกนิรภัยยังคงสูงคงที่ทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 - 2546 ร้อยละ 92.2 - 95.0 สัดส่วนการบาดเจ็บจากการไม่สวมหมวกนิรภัยในผู้ใช้ (ผู้ขับขี่และผู้โดยสาร) รถจักรยานยนต์ การบาดเจ็บลดลงเล็กน้อยในปี พ.ศ. 2547 ประมาณ ร้อยละ 6.4 จากปี พ.ศ. 2546 (ปี 2546 = 95.0 ปี 2547 = 88.6) เฉพาะผู้ขับขี่ที่บาดเจ็บจากการไม่สวมหมวกนิรภัยก็ยังคงสูงคงที่ทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 - 2546 ร้อยละ 91.6 - 94.3 สัดส่วนการบาดเจ็บในผู้ขับขี่ของปี พ.ศ. 2547 ลดลงเล็กน้อยประมาณ ร้อยละ 6.8 จากปี พ.ศ. 2546 (ปี 2546 = 94.3 ปี 2547 = 87.5) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่ง จำแนกตามการดื่มแอลกอฮอล์และการไม่สวมหมวกนิรภัย, ช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ข้อมูลผู้บาดเจ็บรุนแรง	2543	2544	2545	2546	2547
1. การดื่มแอลกอฮอล์ผู้ขับขี่ (%)					
- พาหนะทุกประเภท	57.3	59.7	56.7	59.3	65.2
- รถจักรยานยนต์	59.2	60.8	58.4	61.9	66.0
2. การไม่สวมหมวกนิรภัย					
- ผู้ใช้รถจักรยานยนต์(ผู้ขับขี่และผู้โดยสาร)	92.2	95.9	92.7	95.0	88.6
- ผู้ขับขี่	91.6	95.3	90.7	94.3	87.5
- ผู้โดยสาร	94.7	98.1	97.9	97.9	94.9

การนำส่งผู้บาดเจ็บมาโรงพยาบาล

ผู้บาดเจ็บรุนแรงถูกนำส่งจากที่เกิดเหตุมายังโรงพยาบาล โดยญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์ ร้อยละ 60.9 - 58.8 ในแต่ละปี รองลงมาเป็นมูลนิธิ/กุ๊กกั, การนำส่งโดยรถฉุกเฉินของโรงพยาบาล (EMS) และโดยตำรวจ สำหรับการนำส่งโดยรถฉุกเฉินของโรงพยาบาล (EMS) มีแนวโน้มดีขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา แต่ก็ยังอยู่ในระดับต่ำ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 สัดส่วนของผู้บาดเจ็บรุนแรงถูกนำส่งจากที่เกิดเหตุมาโรงพยาบาล จำแนกตามผู้นำส่ง, ช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ผู้นำส่ง	2543	2544	2545	2546	2547
รถฉุกเฉินของโรงพยาบาล (EMS)	5.7	9.5	11.7	10.2	9.5
มูลนิธิ, กุ๊กกั	30.4	36.3	30.8	34.1	28.2
ตำรวจ	3.0	1.0	3.0	1.1	3.6
ญาติหรือผู้เห็นเหตุการณ์	60.9	53.2	54.5	54.6	58.8

การปฐมพยาบาลขณะส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่น

การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บรุนแรงที่จำเป็นขณะส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่น ๆ (เป้าหมายไม่ควรไม่มีการปฐมพยาบาลเกินร้อยละ 5) พบว่า ผู้บาดเจ็บที่ไม่ได้รับการดูแลหรือปฐมพยาบาลก่อนหรือขณะส่งต่อ ในเรื่องการหายใจ และการเข้าเฝือกชั่วคราว ยังคงสูงกว่ามาตรฐานที่ตั้งไว้ โดยสัดส่วนไม่มีการปฐมพยาบาลเรื่องการหายใจ ร้อยละ 10.1 – 7.7 และการเข้าเฝือกชั่วคราว ร้อยละ 10.2 – 13.3 ในแต่ละปี (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 สัดส่วนการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บรุนแรงก่อนหรือขณะนำส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่น ๆ จำแนกตามการปฐมพยาบาล, ช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ไม่มีการปฐมพยาบาล	2543	2544	2545	2546	2547
การดูแลการหายใจ	10.1	21.7	11.9	8.8	7.7
การห้ามเลือด	3.9	3.8	4.1	2.6	1.3
การเข้าเฝือกชั่วคราว	10.2	21.3	12.1	14.8	13.3
การให้สารละลายทางหลอดเลือดดำ	6.4	7.4	6.2	4.8	4.0

สรุป

อุบัติเหตุขนส่งเป็นสาเหตุการบาดเจ็บและเสียชีวิตที่สำคัญ ในช่วงเทศกาลปีใหม่ในแต่ละปี คาดประมาณทั้งประเทศมีผู้บาดเจ็บ 1,000 คนต่อวัน ในจำนวนนี้เสียชีวิตประมาณ 80 - 100 คนต่อวันในแต่ละปี ลักษณะของประชากรกลุ่มเสี่ยงไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง เพศชายบาดเจ็บมากกว่าเพศหญิง ประมาณ 3 เท่า กลุ่มอายุ 15 - 29 ปี บาดเจ็บสูงสุดประมาณ ร้อยละ 50

ของทุกกลุ่มอายุ มากกว่าร้อยละ 40 - 60 เป็นผู้ใช้แรงงาน และนักเรียน/นักศึกษา จำนวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตจะสูงสุดในวันที่ 31 ธันวาคม และวันที่ 1 มกราคม ช่วงเวลา 18.00 - 21.00 น ของทุกปี มากกว่า ร้อยละ 80 ของพาหนะทุกประเภท เกิดจากรถจักรยานยนต์ รองลงมาเป็น รถปิคอัพ/รถตู้ ร้อยละ 7 ร้อยละ 90 ของผู้ขับขี่พาหนะทุกประเภทที่บาดเจ็บเป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และร้อยละ 90 ของผู้บาดเจ็บที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ เกิดจากการชน พฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ พบว่า ผู้ขับขี่พาหนะทุกประเภทมีการดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับขี่ ร้อยละ 50 - 60 โดยเฉพาะผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ มีการดื่มแอลกอฮอล์ก่อนขับขี่ร้อยละ 50 - 60 เช่นกัน สำหรับพฤติกรรมที่ไม่สวมหมวกนิรภัย ในผู้บาดเจ็บที่ใช้รถจักรยานยนต์(ผู้ขับขี่และผู้โดยสาร) ยังสูงอย่างคงที่ ตั้งแต่ร้อยละ 80 - 90 ของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ที่บาดเจ็บ การนำส่งผู้บาดเจ็บมาโรงพยาบาลจากที่เกิดเหตุ ส่วนใหญ่เป็นญาติและผู้เห็นเหตุการณ์ รองลงมาเป็นมูลนิธิ และ รถฉุกเฉินของโรงพยาบาล(EMS) การปฐมพยาบาลขณะส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่น ๆ ที่ยังมีปัญหา ไม่มีการปฐมพยาบาลตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด เป็นการดูแลการหายใจ และการเข้าเฝือกชั่วคราว

ข้อเสนอ

จากการพิจารณาการบาดเจ็บจากการชนส่งเฉพาะเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมา จำนวนการบาดเจ็บเฉลี่ยต่อวัน สัดส่วนการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บาดเจ็บก่อนขับขี่พาหนะทุกประเภท สูงกว่าทุกปี แต่จำนวนการเสียชีวิต เฉลี่ยต่อวัน และสัดส่วนการบาดเจ็บจากการไม่สวมหมวกนิรภัยกลับลดลง โดยเฉพาะ การบาดเจ็บรุนแรงที่สมองระดับ Severe Brain Injury โดยค่า Coma score ≤ 8 ลดลงอย่างชัดเจน ผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการตรวจแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในวันที่ 31 ธันวาคม และวันที่ 1 มกราคม สำหรับมาตรการเรื่องหมวกนิรภัย ก็ควรดำเนินการอย่างเข้มงวดต่อไป เพื่อลดปัญหาการบาดเจ็บและเสียชีวิตในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ต่อไป

ขอขอบคุณ 18 โรงพยาบาลเครือข่ายที่เฝ้าระวังการบาดเจ็บและเป็นฐานข้อมูลให้สำนักระบาดวิทยา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2543 และมีข้อมูลเปรียบเทียบกันได้ ดังนี้ รพ.นครราชสีมา, รพ.นครศรีธรรมราช, รพ.ลำปาง, รพ.ราชบุรี, รพ.สวรรค์ประชารักษ์(นครสวรรค์), รพ.ยะลา, รพ.ชลบุรี, รพ.หาดใหญ่ (สงขลา), รพ.พระปกเกล้า(จันทบุรี), รพ.เชียงรายประชานุเคราะห์(เชียงราย), รพ.ระยอง, รพ.ขอนแก่น, รพ.ตรัง, รพ.นพรัตนราชธานี (กรุงเทพมหานคร), รพ.เลิดสิน(กรุงเทพมหานคร), รพ.อุดรธานี, รพ.พุทธชินราช(พิษณุโลก) และรพ.สุราษฎร์ธานี,

วิเคราะห์และรายงานโดย : วนัสสนันท์ รุจิวิวัฒน์

กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วน สัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 21 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE 48th Week, November 21 - 27, 2004

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่เฝ้าระวังเร่งด่วนตามวันรับรักษา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ, ประเทศไทย, สัปดาห์ที่ 48 พ.ศ. 2547 (21 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547)

TABLE 1 REPORTED CASES OF PRIORITY BY DISEASES UNDER SURVEILLANCE BY DATE OF TREATMENT COMPARED TO PREVIOUS YEAR, THAILAND, WEEK 48th, 2004, (November 21 - 27, 2004)

DISEASES	THIS WEEK			CUMULATIVE		
	2004	2003	MEDIAN (1999-2003)	2004	2003	MEDIAN (1999-2003)
DIPHTHERIA	0	0	0	9	8	11
PERTUSSIS	0	2	0	17	26	45
TETANUS NEONATORUM	0	0	0	5	5	12
MEASLES	7	36	36	3,597	4,226	4,226
MENINGITIS	0	0	1	29	47	47
ENCEPHALITIS	0	3	7	26	294	411
ACUTE FLACCID PARALYSIS: AFP	5	6	5	218	219	298
CHOLERA***	0	-	-	9	-	-
HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE*	0	46	-	714	852	-
DYSENTERY	45	224	395	18,693	21,896	36,061
PNEUMONIA (ADMITTED)**	300	-	-	78,153	-	-
INFLUENZA	72	260	547	17,500	26,484	38,126
SEVERE AEFI	0	0	0	8	5	0
LEPTOSPIROSIS	7	29	135	2,890	4,530	5,844
ANTHRAX	0	0	0	0	0	0
RABIES	0	0	0	17	11	37

Remark: * เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2002 ** เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2004 *** เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อเดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 2004

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานมัช กรุงเทพมหานคร: รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์ และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

"0" = NO CASE "-" = NO REPORT RECEIVED

วิสัยทัศน์

กรมควบคุมโรค

“เป็นผู้นำด้านวิชาการและเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมโรคในประเทศและระดับนานาชาติ”

สำหรับกระบวนวิชา

“ศูนย์ผู้เชี่ยวชาญระดับสากล ในด้านมาตรฐานงานระบาดวิทยา ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภายในและนานาชาติ สร้างองค์ความรู้และภูมิปัญญาป้องกันโรคภัย และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน”

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งในและต่างประเทศ
- เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
- เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา	
นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน	นายแพทย์ประยูร กุณาศล
นายแพทย์อรรถ ฉายิน	นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร	นายองอาจ เจริญสุข
หัวหน้ากองบรรณาธิการ	
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์	
ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ	
ว่าที่ ร.ต. ศิริชัย วงศ์วัฒนไพบูลย์ นางพงษ์ศิริ วัฒนาศูรภิตต์ นางสิริลักษณ์ รังษีวงศ์ นายสุเทพ อุตยฉาย	
กองบรรณาธิการวิชาการ	
นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี แพทย์หญิงสุลพร จิระพงษา แพทย์หญิงรุ่งนภา ประสานทอง นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ นายแพทย์เจดวตร นามวาท นางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล แพทย์หญิงวรรณนา หาญเขาวรรกุล นางฉลรัตน์ ผาตินานวัน ดร.อัญชลี ศิริพิทยาคุณกิจ นางแสงโฉม เกิดคล้าย นางสาวสุชาดา จันทสิริยากร	
กองบรรณาธิการดำเนินงาน	
ฝ่ายข้อมูล นางลัดดา ลิขิตยวงาร นางสาวตี๋ ดวงษ์ สัตวแพทย์หญิงเสาวพักตร์ อ้นจ้อย นายสมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์ นางสาวกนกทิพย์ ทิพย์รัตน์ นางอนงค์ แสงจันทร์ทิพย์ นายประเวศน์ แยมขึ้น	
ฝ่ายจัดการ นางสาววรรณศิริ พรหมโชติชัย นางนงลักษณ์ อยู่ดี นางสาวสุรินทร์ เรืองรอด นางพูนทรัพย์ เปี่ยมณี นางสาวสมหมาย ยิ้มชลธิ์ นางสาวกฤตติกาณต์ มาท่อม นางสาวภัทรา กาดีไลน	
ฝ่ายศิลป์ นายณมยา พุกกานานนท์ นายประมวล ทุมพงษ์	

WESR

ปีที่ ๓๕ : ฉบับที่ ๔๘ : ๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ Volume 35 : No.48 : December 3, 2004

กำหนดออก : เป็นรายสัปดาห์ / จำนวนพิมพ์ 3,800 ฉบับ

สำนักงาน

จัดพิมพ์โดย : ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักกระบาดวิทยา
ที่ สธ. 0419/ พิเศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 73/2537
ไปรษณีย์นนทบุรี

[illegible]